

Is data essentieel voor succesvol participeren?

Marien de Bakker M.deBakker@has.nl

Paul van der Donk P.vanderDonk@has.nl

31/05/2022

Voorstellen (I)

- Paul van der Donk
 - Docent Management van de Leefomgeving
- Marien de Bakker
 - Docent Applied Geo-information Science
 - Cursus leider “Sturen met data”

Structuur van workshop

- Verwachtingen
- Data en participatie, wat is dat?
- Ervaringen van aanpak
 - Casus Heusden
 - Casus Deurne
- Discussie over nuttige data en vragen
 - Rollen
- Conclusie

Verwachtingen

- Inzicht in mogelijkheden & meerwaarde
- Voorbeelden
- Best practices in het proces

- Niet alles mogelijk in de diepte in 1 uur

Voorstellen (I)

Waar werkt u? Meerdere antwoorden mogelijk

Aan welke nuttige data denkt u in het kader van participatie?

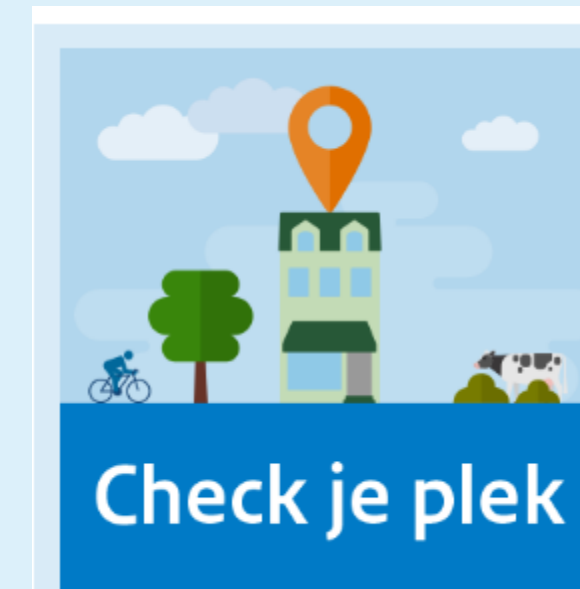
- NAW gegevens van klanten, sateliet data van wolken, gelukskaart
- Demografische, Economische data
- Bevolkingsbouw van de wijk. Groendata
- hoe inwoners de leefomgeving waarderen op verschillende vlakken
- Belevingsdata
- Fijnstof
- Externe Veiligheid, overstroming/piekbuien, bluswater, locaties energie-opslag
- Hittekaarten
- behoeftes van inwoners
- locatiegebonden informatie zoals bodemkwaliteit en bestemmingsplan, geluidbelasting
- Gezondheidsdata
- Data in de directe leefomgeving. Bijvoorbeeld sensordata voor luchtkwaliteit
- Stedelijke gegevens
- Gegevens omgevingskwaliteit Lucht, Geluid, Straling, Gezondheid
- Voorzieningen
- strava data (heatmaps), waar mensen gebruik maken van omgeving om te bewegen en/of Google mobiliteits gegevens

Opmerkingen:

Hangt wel af van vraagstuk en opgave

Objectieve versus subjectieve data

- Er is al heel veel “objectieve” data
 - Atlassen Leefomgeving etc.
 - Open data

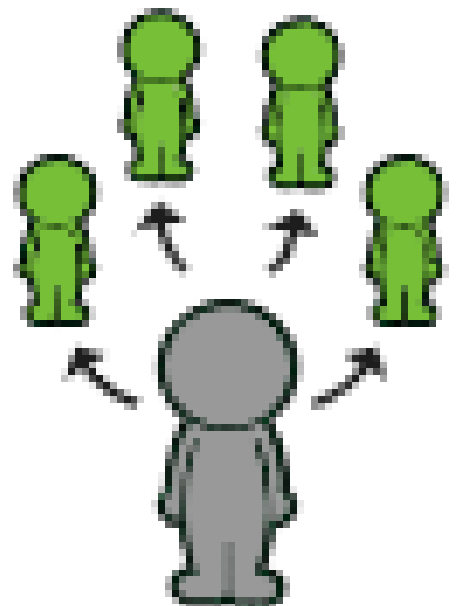
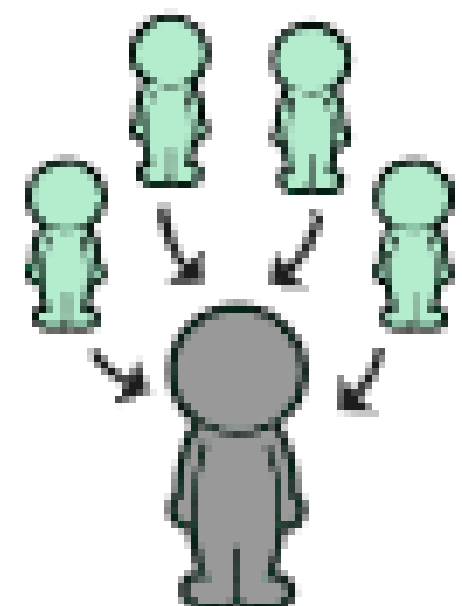
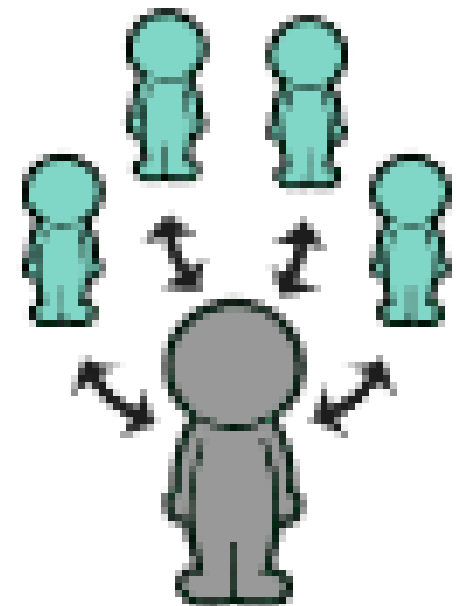
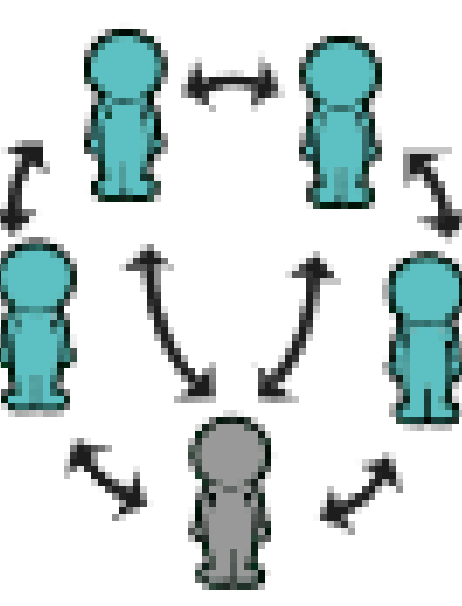
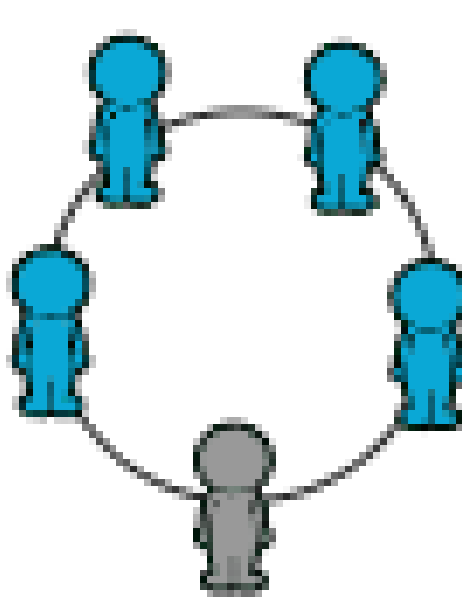
- Maar herkent/erkent de burger zichzelf hierin?
- Wat willen we weten?
- Wat wil men delen?

Dataregister van de Nederlandse Overheid

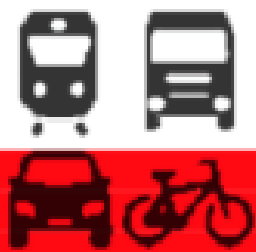

Zoek een van de [21.104](#) beschikbare zoekresultaten

Waarom willen we eigenlijk participatie?

- Verplicht?
- Noodzakelijk?
- Anders?
- Maatschappelijke opgaven geven belang van participatie

	Informereren	Consulteren	Betrekken	Samenwerken	Machtigen
					
Mate van invloed	De overheid voorziet de belanghebbenden van objectieve informatie, enkel en alleen om hen te helpen het probleem, de alternatieven, kansen en/of oplossingen te begrijpen.	De belanghebbenden voorzien de overheid van feedback over analyses, alternatieven en/of beslissingen.	De overheid betreft de belanghebbenden om samen te zorgen dat de behoeften van de belanghebbenden consequent worden begrepen en overwogen.	De overheid werkt samen met de belanghebbenden in elk aspect van het proces, inclusief de ontwikkeling van alternatieven en het achterhalen van de gewenste oplossing.	De overheid legt de besluitvorming in de handen van de belanghebbenden, waarbij de overheid wél het wettelijke en budgettaire kader aangeven.

Participatie: alle niveaus, alle maatschappelijke opgaves

Mens & Leefomgeving		Natuurlijk & historisch kapitaal		Welvaart & bereikbaarheid	
 Gezonde leefomgeving		 Bodem & water		 Welvaart & welbevinden	
	 Waterveiligheid		 Biodiversiteit & natuurkwaliteit		 Bereikbaarheid
 Veilige leefomgeving		 Emissie, energie & grondstoffen		 Vestigingsklimaat	
	 Omgevingskwaliteit		 Erfgoed & cultuurhistorie		 Landbouw & voedsel

Bron: Provincie Noord-Brabant

Casus (vanuit ervaring HAS)

- Benadering A: Oude Maasje (Heusden)
 - Professionals maken data klaar (eigen analyse)
 - Legenda begrijpelijk
 - Keuze data
 - Burgers/betrokkenen verrijken, beoordelen en vullen aan
- Benadering B: (Deurne)
 - Burgers geven aan welke data nuttig en noodzakelijk zijn
 - Professionals faciliteren
 - En combineren deze input met eigen analyse

Oude Maasje: Grip op thematiek

Kansenkaart

Het Land van 't Oude Maasje

Legenda

Kansen per zone

- 1 Oudheusden:**
 - Initiatieven voor duurzame energie de ruimte geven in Oudheusden
 - Oude woningen isoleren
 - Sociale veiligheid verbeteren
 - Omvang verhard oppervlakte, waar mogelijk terugbrengen met betrekking op het bergen van water in natte periodes.
 - Mensen er van bewust maken dat Oudheusden een voorzieningscentrum is.
 - De ruimtelijke kwaliteiten van de woonomgeving verbeteren. (Straatbeeld)
 - Hoeveelheid groen (bomen) verbeteren waardoor geluidshinder en hittestress gereduceerd wordt.
 - Bewustwording creëren onder burgers m.b.t. uitstoot van broeikasgassen.
 - Gepast woningaanbod (inspelen op vergrijzing)
 - Openbaar vervoer uitbreiden/verbeteren
 - Stadslandbouw uitbreiden
 - Aansluiten op de topsectoren, vooral logistiek en distributie
- 2 Bergsche Maas:**
 - Verbeteren waterkwaliteit t.b.v. flora en fauna, verhoging biodiversiteit
- 3 Natuurzone (Eendenkooi Ter Kwak):**
 - Samenhang tussen gebieden verbeteren (EHS).
 - Landschapsbeleving versterken door informeren recreant langs bepaalde routes.
 - Meervoudige functies toepassen in het gebied (natuur en recreatie/ natuur en werken).
 - Waterbergend vermogen benutten en opvangen.
- 4 Natuurzone bij Hedikhuizensche Maas:**
 - Samenhang tussen gebieden verbeteren (EHS).
 - Landschapsbeleving versterken door informeren recreant langs bepaalde routes.
 - Meervoudige functies toepassen in het gebied (natuur en recreatie/ natuur en werken).
 - Verbeteren waterkwaliteit t.b.v. flora en fauna, verhoging biodiversiteit

Enquête bewoners

Tool: Maptionnaire

<https://www.smarticipatie.nl/tools/maptionnaire>

^ Wat heeft prioriteit? (4/5)

De studenten hebben met behulp van uiteenlopende data een analyse uitgevoerd om de huidige situatie van de leefomgeving in beeld te brengen. Uit deze analyse komen een aantal kansen naar voren die hieronder worden benoemd.

Stel: u krijgt een budget om te besteden aan deze kansen in Het Land van 't Oude Maasje. Hoe zou u dit dan verdelen (in percentages)?

Kansen.	0 / 100 Procent
Maatregelen treffen om beter voorbereid te zijn op het toekomstige klimaat (extreme regenbuien, hitte en droogte)	<input type="text" value="0"/> Procent
Voorzieningen in Oudheusden aantrekkelijker maken	<input type="text" value="0"/> Procent
Beleving van het landschap verbeteren	<input type="text" value="0"/> Procent
Initiatieven de ruimte geven voor zonne- en windenergie in en rondom Oudheusden	<input type="text" value="0"/> Procent
Verbetering van de natuur- en waterkwaliteit	<input type="text" value="0"/> Procent
Daagend woningsgebied	

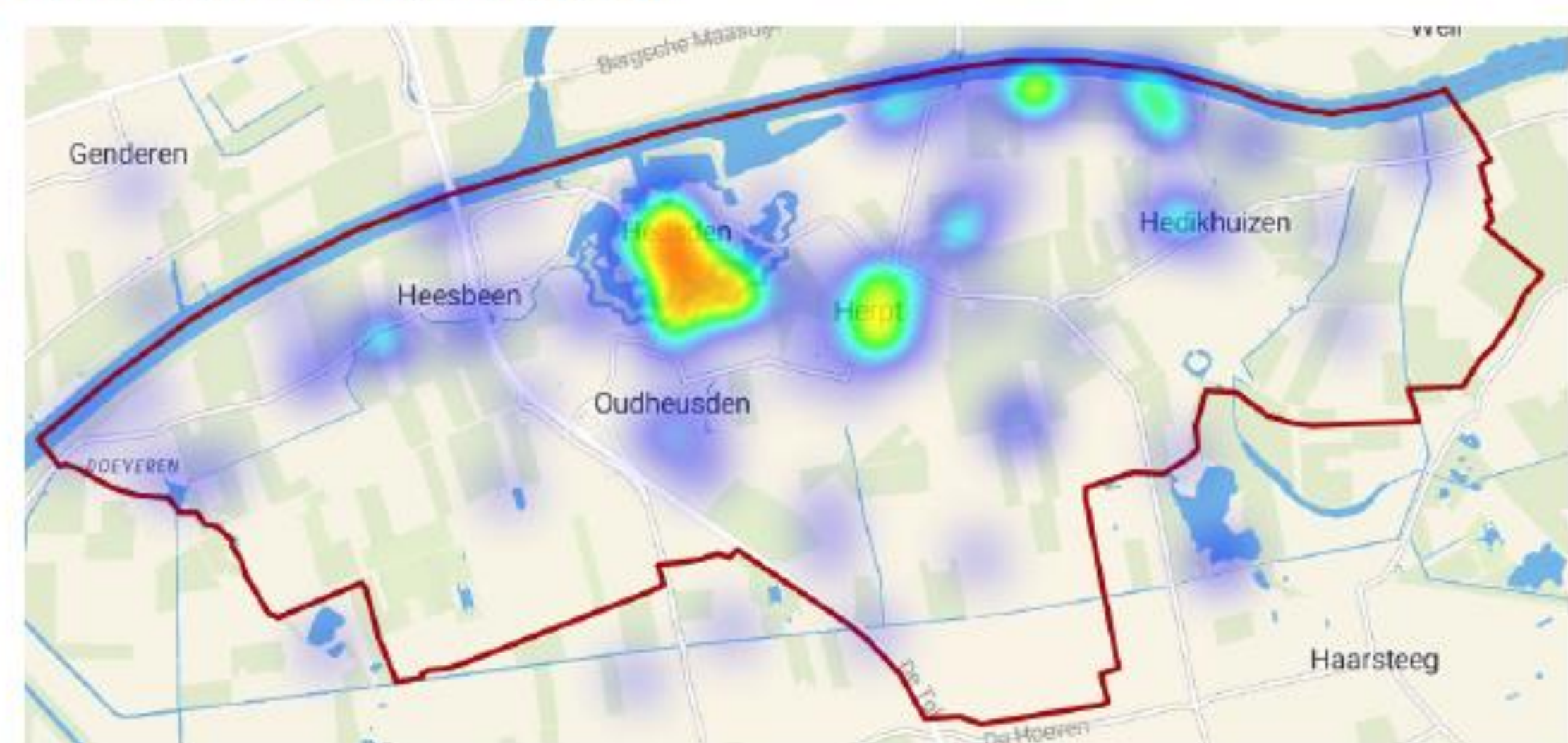

Combineren analyse en enquête voor gesprekken

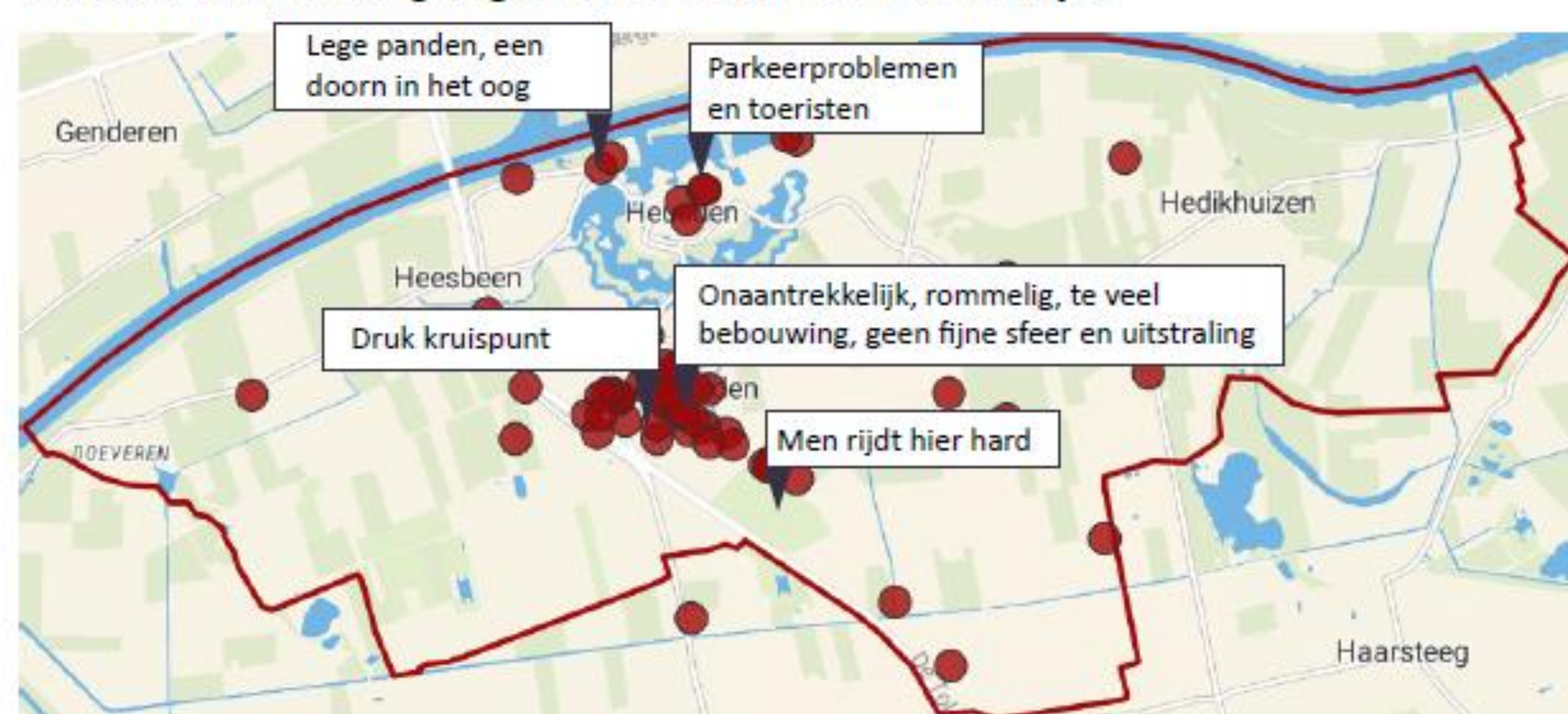
Waar komt u graag in Het Land van 't Oude Maasje?

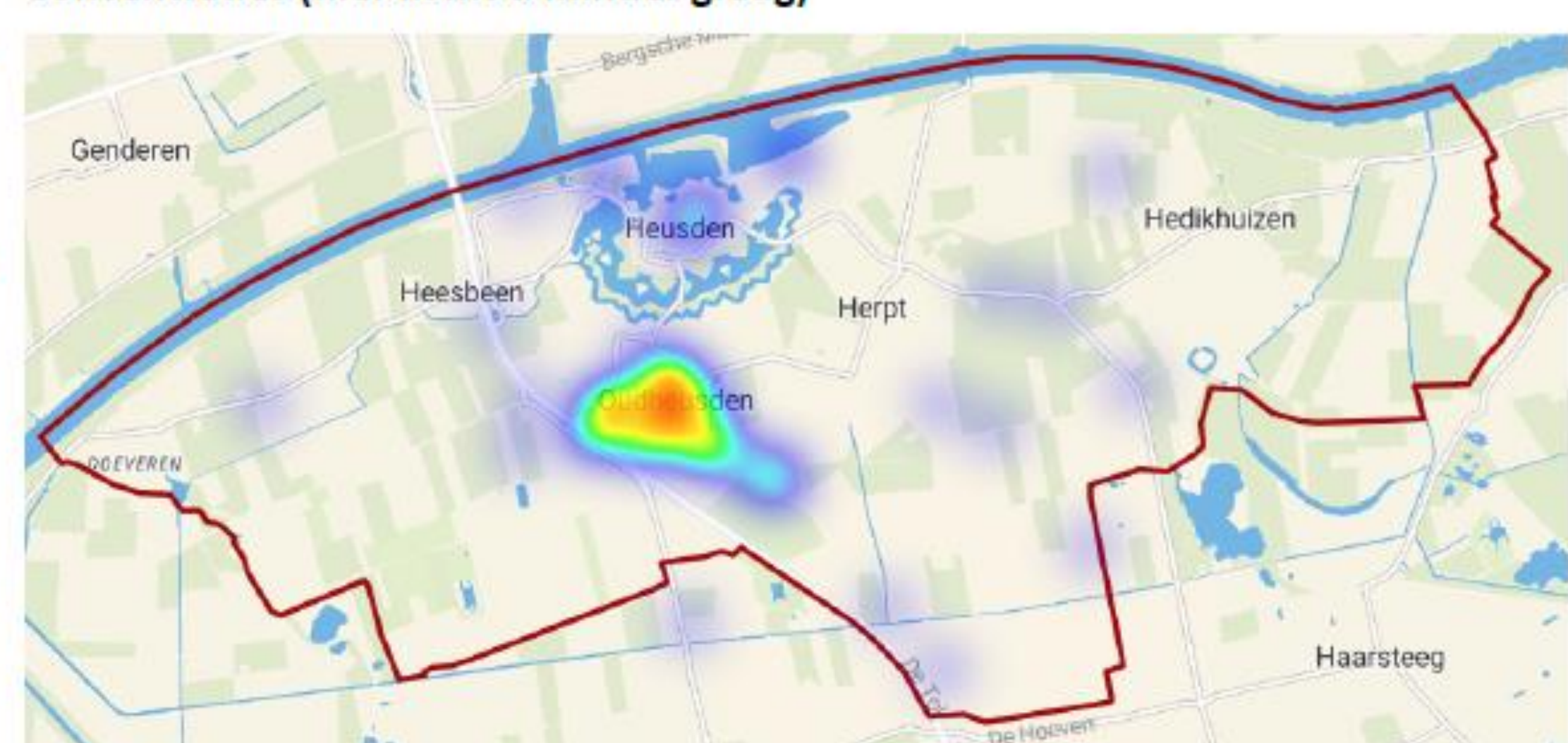
Concentraties (hier komt u graag)

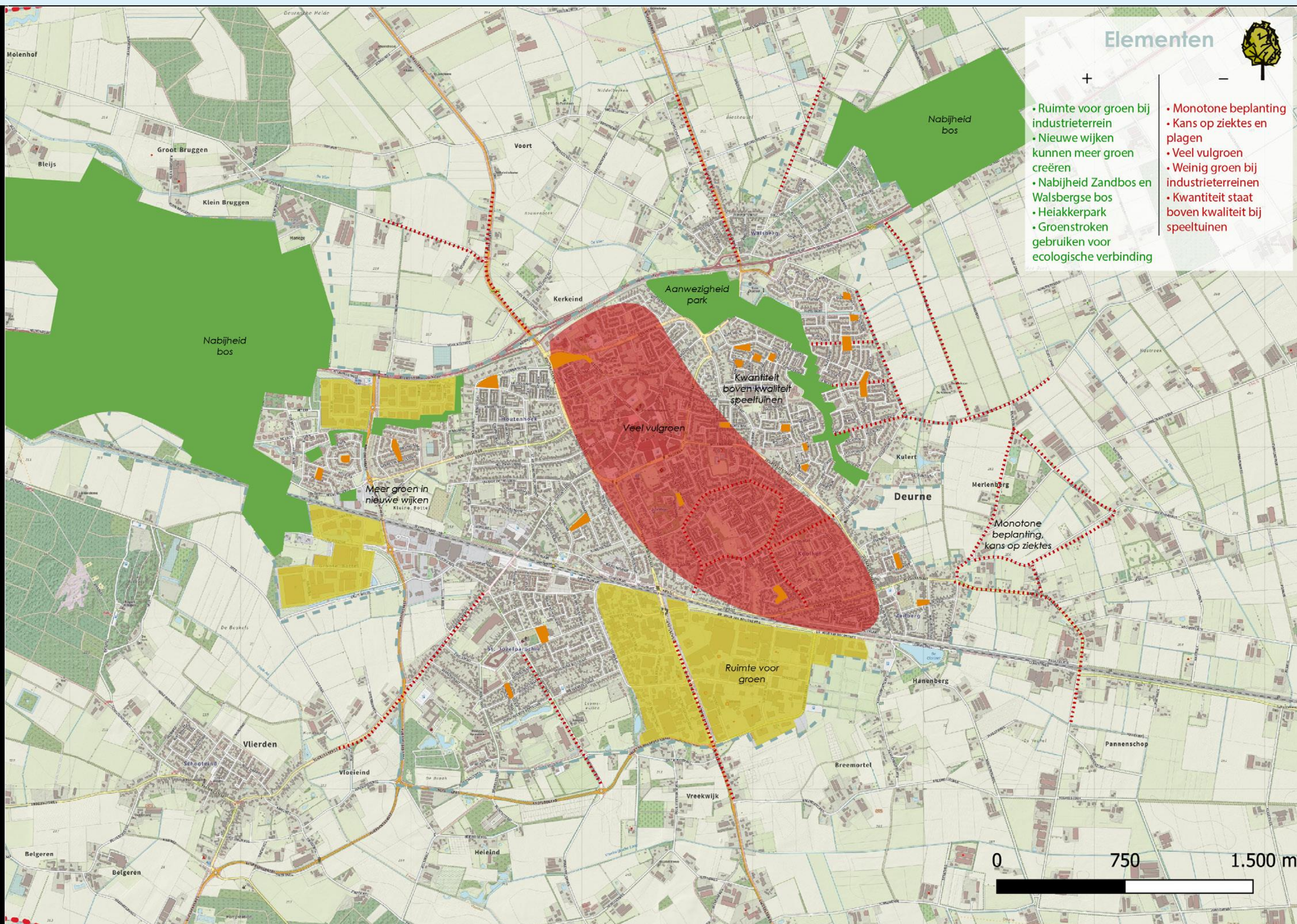
Waar komt u minder graag in Het Land van 't Oude Maasje?

Concentraties (hier komt u minder graag)

Casus 2 Deurne: sturen op beleving

Waar vind ik waardevolle groenelementen?

- Areaal groen elementen (opendata)
- Hitte eilanden (opendata)
- Aantrekkelijke/ onaantrekkelijke plekken (enquête)
- Waar spelen uw kinderen (enquête)

Waar denkt u nog meer aan?

Gesprek met burgers

- Welke methode trekt u aan?
- Welke vragen (duidelijkheid, gericht op niveau, voorkennis) stel je, die nuttig zijn
 - Verwachtingen
 - Tegenstellingen in antwoorden
 - Antwoorden bruikbaar
- Welke (nuttige) data lever je dan?
- Is de data beschikbaar, duidelijk, gekleurd, bruikbaar, acceptabel?

Discussie

- Data en participatie biedt samen enorm veel potentie
- Samen beleidskeuzes maken, initiatieven meer leidend laten zijn: wie stuurt eigenlijk de openbare ruimte?
- Wat is de rol van de professional? De gegevens/data van een techneut zijn niet zozeer sturend maar eerder faciliterend voor gezamenlijke trajecten.
- Wat is de veranderende rol van ketenpartners als adviesbureaus of aannemers. Data is openbaar en iedereen kan 'zijn of haar verhaal vertellen'
- Idem voor organisaties wat zijn de consequenties voor een organisatie?
- Wie is verantwoordelijk voor proces? Een gemeente, maar wie? Welke afdeling?

Conclusie

- Testen, voordat je het uitzet
- Vertrouwen winnen door lokale informatie in te bouwen/verrijken
 - Is de Atlas Leefomgeving wel bruikbaar genoeg voor de burger?
 - Interpretatie van data is noodzakelijk
- Wat doe je ermee?
 - Burger
 - Beleidsmedewerker
 - Bestuur
- Is data essentieel voor effectief participeren?
- Antwoord: Potentie is hoog
 - Ja, data is essentieel, met interpretatie maar ook participatie is noodzakelijk

Oproep

- Wilt u meer weten hierover en/of samenwerken?
- Neem contact op met:
 - Atlas Leefomgeving: atlasleefomgeving@rivm.nl
 - HAS:
 - Marien de Bakker M.deBakker@has.nl
 - Paul van der Donk P.vanderDonk@has.nl

Meer leren over data en de leefomgeving?

Cursus: Datagedreven werken voor de beleidsmedewerker openbare ruimte

Wat leer je? Hoe je gebruik kunt maken van data bij onder andere burgerparticipatie.

Voor wie? Beleidsmedewerkers ruimtelijke ordening en (junior) dataspecialist publieke ruimte

Wanneer? Start november 2022

Cursus: Adviseur leefomgeving onder de Omgevingswet

Wat leer je? Hoe je grip krijgt op het integrale beleidsproces door verschillende belangen bij elkaar te brengen en burgers op een juiste manier te betrekken.

Voor wie? Beleidsmedewerker, manager, vergunningsverlener of handhaver bij gemeente, provincie, waterschap, etc.

Wanneer? Start december 2022

> [Houd has.nl in de gaten](https://has.nl)

Geo Experience Dag op 23 juni

Krijg een kijkje in de **actuele geo-projecten** binnen HAS Hogeschool

Officiële kick-off van het **Digital Innovation Lab**

Ondervind, aan de hand van een **virtual reality demo**, hoe de klimaateffecten jouw leven beïnvloeden en wat de energietransitie voor jou en je organisatie kan betekenen.

> [Aanmelden via has.nl](https://has.nl)